

Sygn. I C 399/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Słupsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Beata Kopania
Protokolant:	sekretarz sądowy Małgorzata Bugiel

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2019 r. w Słupsku

na rozprawie

sprawy z powództwa A. G.

przeciwko M. Ż.

o ochronę dóbr osobistych

1. oddała powództwo;

2. przyznaje radcy prawnemu T. K. ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Słupsku kwotę 970 zł (słownie: dziewięćset siedemdziesiąt złotych) tytułem nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu przed Sądem I instancji oraz kwotę 480 zł (słownie: czterysta osiemdziesiąt złotych) tytułem nieopłaconych kosztów pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu przed Sądem II instancji oraz kwotę podatku od towarów i usług liczoną od kwoty 1.440 zł (słownie: jeden tysiąc czterysta czterdzieści złotych).

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt IC 399/18

UZASADNIENIE

Powód, A. G., wniósł do Sądu Rejonowego w M. pozew przeciwko pozwanej, M. N. pozew z żądaniem, by pozwana skierowała do Zarządu M. K. w M. pismo z oświadczeniem o treści: „W związku z pismem z dnia 03.01.2017r. oświadczam, że wszelkie zamieszczone w nim informacje dotyczące rzekomego nieprawidłowego zachowania się A. G. są nieprawdziwe, w związku z tym wyrażam ubolewanie, iż takie pismo zostało sporządzone”. Nadto wniósł o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kwoty 3.000 zł. tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Nadto zażądał zasądzenia od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu.

Na uzasadnienie podał, iż pozwana pismem z dnia 3 stycznia 2017r. adresowanym do Zarządu M. K. w M. złożyła skargę na powoda, zarzucając mu, iż sprowadza do swego mieszkania osoby bezdomne oraz, że notorycznie zalewa moczem jej mieszkanie. Wskazał, że w lokalu mieszkalnym położonym w M. przy ul. (...) mieszkał wówczas nieżyjący już brat powoda - Z. G. i to on sprowadzał do mieszkania osoby bezdomne. Powód zaś w tym czasie odbywał karę

pozbawienia wolności. Podał, że wskutek pisma pozwanej z dnia 3 stycznia 2017r. powód pozbawiony będzie prawa do lokalu socjalnego. Przez takie zachowanie, tj. podanie nieprawdziwych i szkalujących powoda informacji doszło do naruszenia dóbr osobistych powoda w postaci czci i godności, przez co wniesienie pozwu stało się zasadne.

Pozwana, M. N., wniosła o oddalenia powództwa.

Przyznała, iż sporządziła pismo z dnia 3 stycznia 2017r. oraz, że skierowała je do Zarządu M. K. w M.. Podkreśliła, iż opisywane w nim sytuacje związane z zalewaniem jej mieszkania oraz sprowadzeniem do lokalu położonego piętro wyżej ludzi bezdomnych dotyczyły zachowania, którego dopuszczał się brat powoda – Z. G.. Podała, iż w piśmie użyła określenia „pan G.”. Podkreśliła jednocześnie, że sytuacje związane z zalewaniem jej lokalu mieszkalnego moczem oraz sprowadzaniem do lokalu mieszkalnego nr (...) ludzi bezdomnych miały miejsce. Wskazała, że jej lokal mieszkalny był sukcesywnie dewastowany przez zalewania, które opisała w piśmie w dnia 3 stycznia 2017r. Zatem nieuzasadnione są twierdzenia powoda, jakoby pozwana rozpowszechniała nieprawdziwe informacje, a nadto, by informacje te dotyczyły powoda. Dlatego powództwo winno zostać oddalone.

Sąd Rejonowy w M. wyrokiem z dnia 13 kwietnia 2018r. oddalił powództwo A. G. o ochronę dóbr osobistych.

Sąd Okręgowy w Słupsku wskutek apelacji powoda wyrokiem z dnia 27 lipca 2018r. uchylił powyższy wyrok w całości, znosząc postępowanie w sprawie od dnia 18 października 2017r. i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Słupsku do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego. Sąd ten wskazał, że od daty, kiedy Sąd Rejonowy zajął się roszczeniem powoda sprecyzowanym przez jego pełnomocnika ustanowionego z urzędu, tj. od dnia 18 października 2017r., postępowanie jest dotknięte nieważnością, albowiem Sąd Rejonowy orzekł o materii zastrzeżonej dla Sądu Okręgowego, jako sądu I instancji, co w świetle art. 379 pkt 6 k.p.c. powoduje nieważność postępowania. Podał, że wykładnia art. 17 pkt 1 k.p.c. nie budzi wątpliwości, tj. że sprawy o prawa niemajątkowe i łącznie z nimi dochodzone roszczenia majątkowe należą do właściwości sądów okręgowych.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd ustalił:

Pozwana jest właścicielem lokalu mieszkalnego położonego w M. przy ul. (...). Zajmuje ten lokal od 22 lat (**bezsporne**).

Bracia A. G. i Z. G., byli najemcami lokalu mieszkalnego nr (...), położonego bezpośrednio nad lokalem powódki, na podstawie umowy najmu z Gminą M. z dnia 29 lipca 2010r. (**bezsporne**, nadto pośrednio – pozew Gminy M. z dnia 06.04.2017r., k. 101).

W czasie korzystania przez braci G. z lokalu nr (...) dochodziło do rażąco nagannych zachowań z ich strony, w tym do awantur między nimi, zaczepnego zachowania wobec innych mieszkańców, nadużywania alkoholu. W lokalu, który zajmowali, panował nieporządek, utrzymywał się fetor. Awantury najczęściej wywoływał powód. Był wówczas wulgarny i agresywny.

W 2012r. doszło do pożaru budynku, którego sprawcą był powód. Został prawomocnie skazany za to podpalenie. Wskutek akcji gaśniczej budynek został zalany wodą.

Nadto bracia G. mieli zadłużenie czynszowe.

Do Zarządu M. K. w M. od wielu lat zgłaszane były skargi mieszkańców bloku nr (...) przy ul. (...) na zachowanie braci G..

Dowód: zeznania świadka J. D. 00:15:02, 00:21:53 protokół rozprawy z dnia 24.01.2019r., k. 209, zeznania świadka P. Z. 00:34:05, 00:36:54, 00:39:04 protokół rozprawy z dnia 24.01.2019r., k. 209v – 210, przesłuchanie pozwanej 00:50:06, 00:53:43, 00:57:08 protokół rozprawy z dnia 24.01.2019r., k. 210v.

W 2016r. i 2017r., w czasie kiedy powód odbywał karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym w S., Z. G. sprowadzał do lokalu nr (...) ludzi bezdomnych. W lokalu tym spożywano alkohol, nie dbano o jego czystość, dochodziło do zapychania muszli klozetowej, a nawet do zrywania splączki. Wskutek tego zawartość miski wylewała się na podłogę, a następnie przesiąkała do mieszkania zajmowanego przez pozwaną. W lokalu nr (...) występowały liczne przecieki moczu, unosił się zapach uryny.

Do zalewania mieszkania zajmowanego przez pozwaną wskutek zachowania osób korzystających z mieszkania nr (...) dochodziło również we wcześniejszym okresie.

Dowód: zaświadczenie ZK w S. z dnia 23.05.2017r., k. (...), zaświadczenie ZK w S. z dnia 17.05.2017r., k. 8, pismo (...) SA V. (...) z dnia 07.10.2015r., k 92, zeznania świadka J. D. 00:19:47 protokół rozprawy z dnia 24.01.2019r., k. 209, zeznania świadka P. Z. 00:35:29 protokół rozprawy z dnia 24.01.2019r., k. 209v, przesłuchanie pozwanej 00:52:09, 00:55:29, 00:57:08 protokół rozprawy z dnia 24.01.2019r., k. 210v.

W dniu 3 stycznia 2017r. pozwana złożyła do Zarządu M. K. w M. pismo, w którym wskazała, że „ pisze, (...), by opisać problem związany z sąsiadem zamieszkującym piętro wyżej (...), który sukcesywnie i systematycznie podniszcza moje mieszkanie. (...) pomimo całkowitego wyremontowania mieszkania wciąż muszę dokonywać wielu remontów, ponieważ powyższy sąsiad, a jest nim pan G. sprowadza do siebie wiele bezdomnych alkoholików którzy nie dbają o to gdzie są i czy załatwiają się tam gdzie powinni. Często przez mój sufit przelatują duże ilości moczu Pana G. i jego „znajomych”, gdyż pod dużym wpływem alkoholu nie kontrolują wielu rzeczy. Sprowadzani panowie często również załatwiają swoje potrzeby fizjologiczne na korytarzach naszej kamienicy co dokucza wielu mieszkańcom. Prosiłabym, aby w końcu ktoś zrobił porządek z mieszkaniem wyżej, żeby dzień w dzień nie musiała martwić się czy ktoś znów zaleje mi moczem połowę sufitu, jak podczas incydentu latem 2015 kiedy to w mieszkaniu Pana G. zapchała się toaleta pomimo wylewania się wszystkiego na zewnątrz wciąż z niej korzystali w wyniku czego zalali mi moczem sufit oraz ściany a odór sprawił, że pokój pozostał zamknięty na wiele miesięcy. Mam już naprawdę dość ciągłych problemów w Panem G., ciągłych wizyt u Zarządcy a w szczególności ciągłego remontowania pomieszczeń.”

Pozwana zredagowała powyższe pismo w czasie, gdy powód odbywał karę pozbawienia wolności. Używając określenia „pan G.” miała na myśli brata powoda – Z. G..

Dowód: pismo pozwanej z dnia 03.01.2017r., k. 5, przesłuchanie pozwanej 00:57:08 protokół rozprawy z dnia 24.01.2019r., k. 210v.

Gmina M. w dniu 13 kwietnia 2017r. wystąpiła do Sądu Rejonowego w M. przeciwko Z. G. i A. G. z żądaniem eksmisji, po uprzednim wypowiedzeniu umowy najmu z uwagi na wieloletnie zadłużenie czynszowe Z. i A. G. oraz ich rażąco i uporczywe występowanie przeciwko porządkowi domowemu. Wypowiedzenie nastąpiło pismem z dnia (...) stycznia 2017r. (sygn. akt (...)).

A. G. zmarł w dniu 10 maja 2017r.

Wyrokiem z dnia 8 maja 2018r. Sąd Rejonowy w M. nakazał A. G., aby opuścił i opróżnił wraz z rzeczami jego prawa reprezentującymi lokal mieszkalny nr (...) położony w M. przy ul. (...). Sąd uznał, że wypowiedzenie umowy najmu zostało dokonane przez Gminę zgodnie z art. 11 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U.2001, poz. 1610 – tj ze zm.) Nadto, na podstawie art. 11 ust. 5 w.w ustawy ustalił, że A. G. nie przysługuje prawo do lokalu socjalnego.

Dowód: pismo (...) w M. z dnia 05.04. (...), k. 100, pozew Gminy M. z dnia 06.04.2017r., k. 101, wyrok Sądu Rejonowego w M. z dnia 8 maja 2018r. wraz z uzasadnieniem, k. 201 – 207.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd zważył:

Powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd dokonał ustaleń faktycznych w oparciu o dokumenty złożone do akt sprawy, albowiem ich autentyczność nie była kwestionowana. Nadto sąd dał wiarę zeznaniom świadków, J. D. i P. Z., gdyż treść ich zeznań była logiczna i spójna. Dodatkowo Sąd w całości uznał za wiarygodne przesłuchanie pozwanej, która spontanicznie i zbornie przedstawiła fakty związane ze sporządzeniem pisma z dnia 3 stycznia 2017r. oraz ze sposobem korzystania z lokalu nr (...) przez braci G.. Przesłuchanie stron Sąd ograniczył do przesłuchania pozwanej, albowiem powód zrezygnował z przesłuchania.

Bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy pozostało pismo powoda z dnia 1 sierpnia 2012r. kierowane do Zarządu M. K. w M., a dotyczące przyznania dodatku mieszkaniowego. W piśmie tym jest wprawdzie mowa o remoncie lokalu nr (...), to jednak jego treść ma charakter polemiczny wobec decyzji (...) w M., a dotyczący zaliczenia nakładów na poczet zaległości braci G. dotyczący zadłużeń czynszowych i zaliczeń na ich poczet (k. 99). Okoliczność ta, już choćby z uwagi na datę sporządzenia pisma jw, jest bez znaczenia dla wyniku niniejszego sporu. Nadto, Sąd pominął treść zeznań świadków objętych protokołem rozprawy ze sprawy Sądu Rejonowego w M. o eksmisję o sygn. (...) (k. 104), gdyż przeciwna decyzja Sądu naruszałaby zasadę bezpośredniości w postępowaniu dowodowym. Jedynie na marginesie wskazać należy, że treść zeznań świadków ze sprawy o eksmisję wskazuje, że zachowanie braci G. w lokalu nr (...) było rażąco naganne.

Roszczenie powoda oparte jest na instytucji ochrony dóbr osobistych

Zgodnie z treścią art. 24 par 1 k.c. ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Z powyższej regulacji wynika, że przesłankami ochrony dóbr osobistych jest zagrożenie lub naruszenie tego dobra oraz bezprawność zagrożenia lub naruszenia. Okoliczność zagrożenia lub naruszenia konkretnego dobra osobistego winna udowodnić strona powodowa. Strona pozwana zaś, w ramach podjętej obrony, winna obalić domniemanie bezprawności zagrożenia lub naruszenia.

Powód upatruje naruszenia jego dóbr osobistych w postaci godności i czci w sporządzeniu przez pozwana pisma z dnia 3 stycznia 2017r. kierowanego do Zarządu M. K. w M., w którym pozwana przedstawiła nieprawdziwe informacje o powodzie.

Zebrany materiał dowodowy nie pozwala przyjąć za powodem, iż opisane przez powoda zachowanie miało miejsce.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że treść pisma z dnia 3 stycznia 2017r. odnosi się do (...). W czasie, w którym to pismo było sporządzane z mieszkania nr (...) korzystał brat powoda, Z. G.. Powód w tym czasie odbywał karę pozbawienia wolności. Są to okoliczności bezsporne. Nadto z zeznań świadków, J. D. i P. Z. oraz z przesłuchania pozwanej wynika wprost, że to właśnie brat powoda – Z. G. sprowadzał do lokalu nr (...) osoby bezdomne, a także pozwalał na to, by dochodziło do niewłaściwego korzystania z mieszkania, w tym łazienki. To w czasie, gdy Z. G. wyłącznie korzystał z mieszkania miały miejsca zalania mieszkania pozwanej nieczystościami z łazienki lokalu nr (...). Z resztą pozwana, słuchana przed Sądem, podała, że jej intencją było zgłoszenia nieprawidłowości związanych z zalewaniem jej mieszkania właśnie przez Z. G..

W konsekwencji powyższego uznać należy, że zupełnie dowolne są twierdzenia powoda, jakoby pismo pozwanej z dnia 3 stycznia 2017r. dotyczyło powoda oraz, by naruszało jego cześć i godność. Pozwana nie dopuściła się czynu, który polegał na zawarciu w piśmie z dnia 3 stycznia 2017r. nieprawdziwych informacji o powodzie. Pismo z dnia 3 stycznia 2017r. nie dotyczyło bowiem powoda.

Okoliczność, że pismo to zostało ono załączone do akt sprawy o eksmisję jest bez znaczenia, albowiem analiza uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego w M. z dnia 8 maja 2018r. sygn. akt (...) wskazuje jednoznacznie, że sąd rozpoznający żądanie Gminy M. o eksmisję z lokalu mieszkalnego położonego w M. przy ul. (...) dysponował szerokim materiałem dowodowym, w tym zeznaniami świadków, z którego wynikało, że zachowanie braci G. w lokalu, który zajmowali było rażąco naganne. Nadto podstawą eksmisji było dokonane wypowiedzenie umowy najmu również z uwagi na zaległości czynszowe braci G..

Na koniec podkreślić należy z całą stanowczością, iż rażąco naganne zachowanie Z. i A. G., polegające na wszczynaniu awantur, używaniu słów wulgarnych, zastraszaniu mieszkańców, a w końcu podpaleniu domu przy ul. (...) w M. doprowadziło do uznania przez Sąd Rejonowy w M., że powodowi nie przysługuje uprawnienie do lokalu socjalnego, nie zaś pismo pozwanej z dnia 3 stycznia 2017r.

Mając na uwadze powyższe, Sąd oddalił powództwo na podstawie art. 24 k.c. stosowanego a contrario, ustalając, że po stronie pozwanej nie wystąpiło zachowanie naruszające dobra osobiste powoda.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie par 2 i par 8 pkt 3 i par 14 ust. 1 pkt 2 oraz par 16 ust.1 pkt 1 w zw. z par 8 pkt 3 i par 14 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03.10.2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu. Na wynagrodzenie radcy prawnego ustanowionego z urzędu złożyło się wynagrodzenie za działanie przed sądem I instancji (600 zł. oraz 360 zł.) oraz wynagrodzenia za działanie przed sądem II instancji (300 zł. oraz 180 zł.).

Na oryginale właściwy podpis.